

Bymiljøpakken

Arbeidsplan og ambisjonsnivå

Handlingsprogram 2021 - 2024

Bakgrunn og grunnlag for Handlingsprogram 2021 - 2024

Byvekstavnale Nord-Jæren 2019 - 2029

Partene ble 6. desember 2019 enige om en byvekstavnale for Nord-Jæren for perioden 2019-2029. Byvekstavtalen er inngått mellom Staten, ved Samferdselsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og Nord-Jæren ved Rogaland fylkeskommune, Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg kommune. Byvekstavtalen ble endelig overlevert til politisk styringsgruppe v/statssekretærer i Samferdselsdepartementet og Kommunal og moderniseringsdepartementet, 6. desember 2019. Avtalen ble lokalt vedtatt i fylkestinget og de fire kommunene i desember 2019. Byvekstavtalen skal endelig signeres etter behandling i regjeringen.

Bymiljøpakken med sine prosjekter og tiltak er en del av byvekstavtalen. Den lokalt vedtatte byvekstavtalen for perioden 2019 - 2029 legges til grunn for handlingsprogrammet. Det tas forbehold om regjeringens godkjenning av byvekstavtalen.

Det legges opp til politisk behandling av handlingsprogram for perioden 2021 - 2024 i fylkesting, kommune- og bystyre mai/juni 2020.

Handlingsprogram 2018 – 2021, årsbudsjett 2019 og 2020

Gjeldende handlingsprogram for Bymiljøpakken er for perioden 2018 – 2021. Fylkestinget i Rogaland og kommune- og bystyre på Nord-Jæren sluttet seg til dette handlingsprogrammet desember 2017. Våren 2018 ble det bestemt å avvete revisjon, og styringsgruppen vedtok i møtet 4. mai 2018 et årsbudsjett for 2019, basert på gjeldende handlingsprogram. Styringsgruppen vedtok i møtet 20. mai 2019 et årsbudsjett for 2020 basert på gjeldende handlingsprogram og daværende byvekstavnale.

Med bakgrunn i ny byvekstavnale må årsbudsjett for 2020 revideres i tråd med nye føringer og økonomiske rammer.

Regionalplan Jæren 2050

Regionalplan Jæren 2050 fase 1, vedtatt i Rogaland fylkeskommune juni 2019, er et premiss for byvekstavtalen. Størrelser som folketall og befolkningens sammensetning er sentrale parametere som legges til grunn for vår langsiktige planlegging. Her er noen viktige hovedtrekk i utviklingen som må tas med videre i handlingsprogramarbeidet:

- Gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst på ca. 1,45 prosent. Befolkningen i planområdet har økt med ca. 125.000 innbyggere siden 1985 og ligger i 2018 på ca. 340 000.
- Færre barn blir født, og samtidig blir vi stadig eldre
- Innvandring har vært en viktig årsak til befolkningsveksten i regionen. Siden 1999 har det vært netto innvandring til planområdet og andel innvandrere har hatt en kraftig vekst fra ca 7 prosent i 2000 til en situasjon hvor nesten en av fem innbyggere er innvandrere.
- Rogaland er fylket med høyest verdiskapning etter Oslo
- Økning i antall etablerte bedrifter i regionen med 78 prosent fra 2011 – 2016.
- Stadig sterkere urbaniseringstrend, og storbyområdene vokser mest
- Parallelt med sterk næringsvekst i regionen, var det også betydelig vekst i personbiltransporten på Jæren fram til 2014
- Arbeidspendling mellom storbyområdet og omlandskommunene vokste med hele 60 prosent i perioden

Hovedmål

Målet for Bymiljøpakken er at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtrafikk, sykling og gange (nullvekstmålet), samt god framkommelighet for alle trafikantgrupper med hovedvekt på kollektivtransport, sykling, gåing og næringslivstransport.

I byvekstavtalen er det lagt til grunn at måloppnåelse gjelder avtaleperioden sett under ett.

Prosjekter og økonomiske rammer

Prosjektportefølje

Den prioriterte oversikten over prosjektporteføljen i byvekstavtalen legges til grunn for handlingsprogrammet.

PRIORITERING	PROSJEKTPORTEFØLJE BYMILJØPAKKEN	KOSTNADER (MILL. 2020-KR)
0	Bomstasjoner 38 STK	221
1	Drift kollektiv	3 478
2	Sykelstamvegen	1 436
3	Bussveien Korridor 1+2	10 240
4	SUS/UIS-Diagonalen-Jåttå	415
5	Transportkorridor Vest tungbilfelt rv 509 Sola skole- Kontinentalveien	758
6	Programområde sykkel	1 159
7	Programområde gange, miljø- og trafiksikkerhetstiltak	1 159
8	Programområde kollektiv + øvrige kollektivinfrastrukturprosjekt	2 087
9	Bussveien Korridor 3+4	1 056
10	Transportkorridor Vest tungbilfelt rv 509 Kontinentalveien - Sundekrossen	258
11	Transportkorridor Vest fv.409 ekskl Bussveien	418
12	E39 Hove – Ålgård	3 920
13	E39 Smiene – Harestad	3 533
14	Fv. 505 Foss Eikeland - E39 Bråstein	828
15	E39/rv. 44 krysstiltak/veitvidelse Stangeland	221
16	Planlegging Sandnes øst	55
	Kostnader prosjektportefølje	31 246
	Generell effektivisering av prosjektene	-2 000
	KOSTNADER INKLUDERT EFFEKTIVISERINGSTILTAK	29 246

Sammenlignet med St. prop 47 S (2016 – 2017) er prosjekter til om lag 2300 mill. kr tatt ut i ny byvekstavnale:

- E39 Schancheholen - Solasplitten: Kollektivfelt (om lag 2000 mill. kr)
- Fv. 330 Hoveveien: Kollektivfelt (om lag 220 mill. kr)
- Fv. 435 Buøy - Austbø: Kollektivfelt (om lag 110 mill. kr).

Det forutsettes en generell effektivisering av prosjektene på 2 000 mill. kr, og pakkens totale kostnader utgjør dermed 29 246 mill. kr.

Stavanger Universitetssjukehus er besluttet lagt til Ullandhaug. Det er en stor, statlig virksomhet som utløser et behov/rekkefølgetiltak for at busstraseen mellom Ullandhaug og Jåttåvågen må være ferdigstilt i 2023. De lokale partene mener at økte midler til gang-, sykkel- og kollektivtiltak på post 30 sammenlignet med byvekstavtalen 2017-2023 (fra 1300 mill. kr til 2.600 mill. kr) skal benyttes til å ferdigstille busstraseen innen åpningen av nytt sykehus i 2023. De statlige midlene må eventuelt forskutteres med bompenger.

Prioritering av prosjekter følger vedtatt handlingsprogram 2018-2021, hvor blant annet Bussveien, Sykkeltamveien og kollektivtraseen Jåttåvågen-Ullandhaug prioriteres. Ut over dette prioriteres prosjekter i henhold til ordinær porteføljestyling. Dette innebærer at tiltak prioriteres på grunnlag av en helhetlig vurdering av følgende elementer:

- Bidrag til måloppnåelse i Bymiljøpakken
- Finansiering/Disponible midler
- Planstatus
- Samfunnsøkonomisk lønnsomhet
- Kapasitet på planlegging og gjennomføring

Det er innenfor styringsgruppens mandat å kunne justere og endre på den prioriterte rekkefølgen av prosjekter.

Finansiering

Finansiering avtalt i byvekstavtalen består av statlige midler, fylkeskommunale midler og brukerfinansiering. Finansieringsopplegg omtalt i byvekstavtalens kap. 3 vil legges til grunn for handlingsprogrammet.

Ambisjonsnivå

Aktuelle investeringer i revidert årsbudsjett 2020 og i handlingsprogramperioden 2021 – 2024

Ny byvekstavtale og nytt bompengeprogram sikrer finansielle midler til store investeringer de nærmeste årene.

Sekretariatet og AdmK-gruppen vurderer det som viktig å sikre gjennomføringskraft i Bymiljøpakken, Målene om nullvekst og bedre framkommelighet skal nås, samtidig er det viktig at reisende på Nord-Jæren ser byggeaktivitet, resultater av bompengene de er med på å betale samt den framforhandlede byvekstavtalen.

Basert på prioriteringer avtalt i byvekstavtalen og overstående vurderinger foreslår sekretariatet følgende føringer for handlingsprogrammet:

- Investering i de høyest prioriterte prosjektene i byvekstavtalen prioriteres i perioden 2021 – 2024; Sykkeltamvegen, Bussveien korridor 1 og 2, kollektivfelt SUS/UiS – Diagonalen – Jåttå
- Transportkorridor Vest tungbilfelt rv. 509 Sola skole – Kontinentalveien vurderes i tråd med porteføljestygingsprinsippene
- Det settes av midler til drift kollektiv som sikrer forpliktelser i byvekstavtalen. Dette inkluderer midler til mobilitetsarbeid
- Det settes av bompengemidler til mindre programområdetiltak på områdene sykkel, gange, trafiksikkerhet og kollektiv

Behov for eventuelt låneopptak, forskuttering med bompenger og aktuelle spleiselag mellom programområdene skal vurderes. Mulighetene for utbygging og investeringsvolum i 2020 er avhengig av formelle vedtak og avklaringer som må sikres i det videre handlingsplanprosessen. Statlige krav til hvilke prosjekt som kan legges inn i statsbudsjettet må legges til grunn. Dette vil videre få betydning for riksvegprosjekt som kan foreslås inn i handlingsprogrammets første år.

Partene er ansvarlig for å sikre et handlingsprogram i økonomisk balanse. Kostnadsanslag og allerede gjennomførte kostnadsreducerende tiltak for de høyest prioriterte prosjektene legges til grunn i handlingsprogrammet. Partene er samtidig ansvarlig for å sikre sterk kostnadskontroll av prosjekter i prosjekterings- og gjennomføringsfasen. Tiltakene skal ha en nøktern standard og skal fylle sin hovedfunksjon og bygge opp under målsetningen i byvekstavtalen.

Viktige prosesser som skal gjennomføres og prioriteres i handlingsprogramperioden

Planframdrift og tett samarbeid

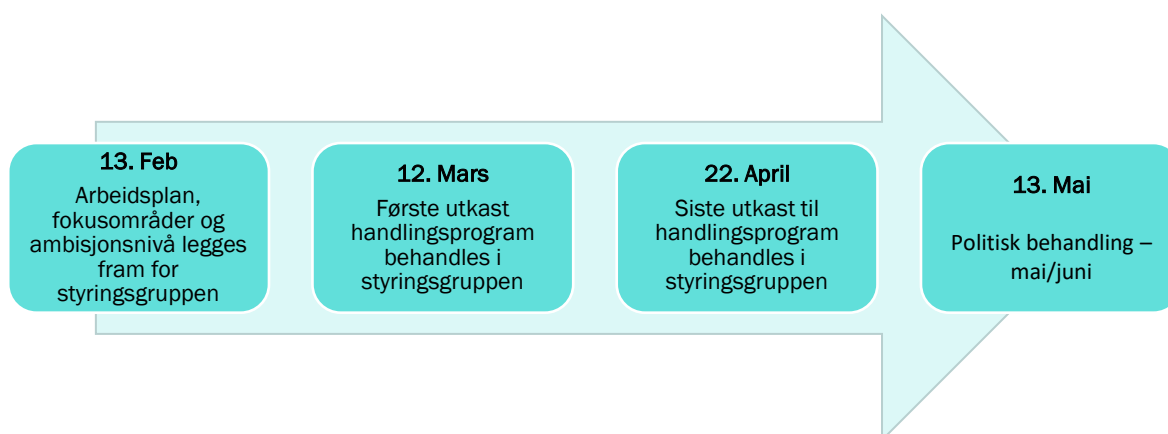
Det foreslås å prioritere videreføring, god framdrift og snarlige avklaringer i viktige planprosesser som pågår.

I tråd med forutsetninger i byvekstavtalen og forlik mellom ordførerne på Nord-Jæren skal det i tillegg legges vekt på generell kostnadseffektivisering i Bymiljøpakken. Dette vil kreve at alle parter har et sterkt kostnadsfokus på alle nivå.

Planleggingskapasitet og tett samarbeid mellom partene må prioriteres.

Arbeidsplan

Sekretariatet foreslår i samråd med AdmK-gruppen følgende framdriftsplan for revisjonsarbeidet.

Sekretariatet legger opp til tett samarbeid med administrativ koordineringsgruppe og faggruppene der partene er representert. Det legges i tillegg opp til tett samarbeid og samordning med det viktige

arbeidet som skjer på mobilitetssiden, der Kolumbus har ansvar for gjennomføring av tiltak som skal dekkes av belønningsmidlene i byvekstavtalen.

Oppbygging, innhold og revisjonstema

Sekretariatet foreslår følgende oppbygging av handlingsprogramdokumentet. Viktige tema som må inngå i hvert av kapitlene er vist som kulepunkt.

1. Innledning

2. Viktig grunnlag for HP

- Byvekstavtale 2019-2029
- NTP 2018 – 2029

3. Mål og styring av Bymiljøpakken

- Ny styringsstruktur ref. NTP 2018 – 2029
- Rapporteringsrutiner Byindeks, glidende snitt
- Rapporteringsrutiner fra lokale parter –årsrapportering av mindre programområdetiltak

4. Økonomiske forutsetninger for HP

- Nytt bompengepplegg
- Byvekstavtalemidler fra staten

- Forbruk så langt
- Behov for lån

5. Prioriteringer og porteføljestyring 2021-2024

- Prioritert prosjektlister som utgangspunkt
- Porteføljestyringsprinsippene
- Planleggingsmidler
- Bøpengemidler til planleggingsstillinger hos partene
- Spleiselag

6. Mobilitetsarbeid

7. Kommunikasjon

8. Bedre byutvikling og bymiljø

9. Forventet måloppnåelse av HP